

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁCZU ZA ROK 2023 I POTRZEBY NA ROK 2024.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w 2023 roku realizował zadania pomocy społecznej określone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie.

Ponadto realizował także wypłatę dodatków mieszkaniowych jako zadanie własne gminy oraz obsługę świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie. Od dnia 1 sierpnia 2008 roku prowadzi także postępowania na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, kontynuując działania wobec dłużników alimentacyjnych oraz obsługę funduszu alimentacyjnego.

Od dnia 28 czerwca 2005 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Od roku 2011 zapewnia obsługę administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej, a od roku 2012 realizuje także zadania Gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Od 1 kwietnia 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi postępowania i wydaje decyzje administracyjne w sprawach świadczeń wychowawczych w oparciu o ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W roku 2023 na Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu zostało nałożone nowe zadanie zlecone Gminie wynikające z ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy została wprowadzona ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, która weszła w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r., i nałożyła na MOPS dodatkowe zadania związane z udzieleniem wsparcia dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium naszego kraju.

Od dnia 17 sierpnia 2022 roku Ośrodek prowadził postępowania i wydawał decyzje administracyjne w zakresie przyznania świadczenia w postaci dodatku węglowego zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.

Od dnia 20 września 2022 roku Ośrodek prowadził postępowania i wydawał decyzje administracyjne w zakresie przyznania świadczenia w postaci dodatku dla gospodarstw domowych zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Ponadto od dnia 18 października 2022 roku Ośrodek prowadził postępowania i wydawał decyzje administracyjne w zakresie przyznania świadczenia w postaci dodatku elektrycznego zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu od dnia 01.01.2023 roku prowadzi Ogrzewalnię Miejską dla Osób potrzebujących schronienia przy ulicy Budowlanych 9 w Wałczu. Poniżej przedstawiam realizację zadań Ośrodka w 2023 roku według podziału na „zadania własne Gminy” i „zadania zlecone Gminie”.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych Gminy skorzystało 462 rodziny z liczbą osób – 776, natomiast tylko z pracy socjalnej skorzystało 70 rodzin w tym 108 osób. Liczba rodzin objętych pomocą finansową i usługową zmniejszyła się o 50, a liczba osób w rodzinach o 92, w stosunku do roku 2022.

Tendencją jest zwiększanie się liczby rodzin dwuosobowych, które stanowią 12,97% i osób samotnie gospodarujących stanowiące 69,74% ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej. Spośród ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły jedynie 17,29%. W stosunku do 2022 roku nastąpił spadek o 1,98% liczby rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W większości przypadków rodziny i osoby korzystały z pomocy wielokrotnie w ciągu roku lub nawet co miesiąc. Udzielenie pomocy każdorazowo poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym w miejscu zamieszkania i zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

Rozdział 85214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze – wydano 900 386 zł.

W tym:

- 221 rodzinom i osobom przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego na kwotę **552 712 zł**. Wyplacono 1 481 zasiłków, średnia wysokość zasiłku – 373,20 zł.
- 331 rodzinom i osobom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na żywność, leki, opłaty mieszkaniowe, opał, odzież, środki czystości i inne potrzeby na łączną kwotę **171 322 zł**, w tym min.: 49 rodzinom lub osobom na leki – **20 346 zł** (144 zasiłki), 70 rodzinom na opał – **51 000 zł** (72 zasiłki), 126 osobom i rodzinom przyznano zasiłki celowe na inne podstawowe potrzeby na kwotę **99 976 zł**.
- 18 rodzinom przyznano pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego, wyplacono 26 zasiłków na kwotę **15 170 zł**. W/w zasiłek przyznaje się osobie lub rodzinie, której dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe lecz zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności warunkujące przyznanie pomocy, najczęściej są to wysokie koszty leczenia i leków oraz zadłużenia w opłatach mieszkaniowych, które prowadzą do powstawania sytuacji kryzysowych. W ubiegłym roku dużą część zasiłków specjalnych celowych przyznano na zakup leków, leczenie oraz zakup opału.
- 10 osobom bezdomnym opłacono pobyt w schroniskach dla bezdomnych w kwocie **153 292 zł**.
- Sprawiono 3 pogrzeby, za które zapłacono **7 890 zł**.

Ogółem wydatki w tym rozdziale zwiększyły się o 39 384 zł w porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym z uwagi na liczbę osób i rodzin, które zwróciły się o pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych na zakup opału. Na podobnym poziomie utrzymują się wydatki z tytułu wypłaty zasiłków okresowych. Zwiększyły się także wydatki z tytułu opłaty za pobyt osób bezdomnych w schroniskach (o 26 097 zł).

Rozdział 85202 – domy pomocy społecznej – wydano 2 476 071 zł.

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej „Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej”.

Osobę kieruje się do odpowiedniego typu domu pomocy społecznej zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Jeżeli czas oczekiwania na umieszczenie w danym domu jest długi a potrzeba umieszczenia pilna, szuka się domu z najkrótszym terminem oczekiwania.

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności: osoba kierowana, małżonek, zstępni przed wstępnymi i gmina. Mieszkaniec domu wnosi opłatę do wysokości 70% swojego dochodu. Osoby zobowiązane na podstawie umowy zawartej z dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości ustalonej w oparciu o przepisy szczegółowe cytowanej ustawy. Osoby są zobowiązane do wnoszenia opłaty za pobyt wstępnego lub zstępnego w domu pomocy jeżeli ich dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 300% kryterium dochodowego. Są to kwoty: 2 328 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 1 800 zł w przypadku osoby w rodzinie.

W 2023 roku w domach pomocy społecznej umieszczono 19 osób, zmarło 9 osób, 1 osoba została przeniesiona do Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ponosił opłaty za pobyt 63 osób w różnego typu domach pomocy społecznej, 1 osoba ponosiła pełną odpłatność za swój pobyt w domu pomocy społecznej z dochodów własnych, w przypadku 4 mieszkańców domów częściową odpłatność ponosili ich krewni na podstawie umów i decyzji administracyjnych. Natomiast w 5 przypadkach całkowitą odpłatność miesięczną za pobyt ponosił mieszkaniec wraz rodziną na podstawie umów i decyzji administracyjnych. **Roczny koszt odpłatności gminy za pobyt w domach pomocy społecznej wyniósł w ubiegłym roku 2 476 071 zł i był wyższy w porównaniu z rokiem 2022 o kwotę 724 401 zł. Znaczący wzrost wydatków nastąpił z uwagi na znaczne podniesienie w miesiącu marcu i kwietniu ubiegłego roku miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej. W 2023 roku miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej kształtował się w granicach od kwoty 4 080,08 zł do kwoty 8 220,10 zł.**

Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze w domu - wydano na ten cel 604 560 zł.

W ubiegłym roku zabezpieczono usługi 63 osobom starszym, samotnym, przewlekle lub obłożnie chorym w wymiarze 19 330 godzin. Wszystkim potrzebującym udzielono pomocy. W porównaniu z rokiem 2022 nastąpił wzrost o 2 440 godzin wykonanych usług u osób wymagających opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Liczba osób objętych usługami zmniejszyła się o 13 osób. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych byłaby większa, jednakże część osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności jest pod opieką członków rodziny, którzy mają prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego w wysokości 620 zł miesięcznie oraz świadczenia pielęgnacyjnego wynoszącego od 01.01.2024 r. 2 988 zł.

Wydatki zwiększyły się o 175 755 zł, w porównaniu z rokiem 2022, w związku ze wzrostem liczby osób obłożnie chorych wymagających wzmożonej opieki i pielęgnacji objętych usługami (5 osób zmarło, 3 osoby umieszczono w domu pomocy społecznej, 1 osoba została umieszczona w ZOL oraz 10 osób zrezygnowało). Średnia cena 1 godziny usług opiekuńczych

wynosiła 28,60 zł, stosunku do roku 2022 wzrosła o kwotę 2,87 zł.

Ośrodek corocznie wybiera realizatora usług w drodze przetargu. W 2023 roku usługi opiekuńcze realizowała Spółdzielnia Socjalna Ważka z Wałcza. Cena 1 godziny usług w okresie od 01.01.2023 r. do 28.02.2023 r. wynosiła 30,00 zł, od 01.03.2023 r. do 30.06.2023 r. - 27,50 zł, natomiast od 01.07.2023 r. do 31.12.2023 r. - 28,31 zł.

Rozdział 85230 – program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” - wydano na realizację programu – 433 306 zł.

Środki finansowe na realizację Programu pochodziły:

- z budżetu Miasta **86 661 zł**
- z dotacji celowej Wojewody **346 645 zł**

Dożywianie realizowano w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023.

Celem Programu jest objęcie dożywianiem szerokiego kręgu osób wymagających takiej pomocy. W 2023 roku dożywianiem objęto, jak w latach ubiegłych, oprócz dzieci i młodzieży szkolnej także dzieci w wieku od 0 do 7 lat, młodzież szkół ponadpodstawowych, osoby dorosłe, osoby starsze, chore i niepełnosprawne, których dochód nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Kwota ta wynosiła: dla osoby samotnie gospodarującej – 1 552 zł, a dla osoby w rodzinie – 1 200 zł.

Pomocy udzielano w formie posiłku - pełnego obiadu, lub w formie zasiłku celowego na zakup żywności i w formie bonów żywnościowych.

Ogółem Programem objęto 581 osób, z czego 147 osób korzystało z posiłków, których koszt wyniósł **138 224 zł**, a 539 osób z 279 rodzin korzystało z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności lub bonu żywnościowego – koszt **289 407 zł**.

Średnia wysokość zasiłku wynosiła 246,30 zł i zmniejszyła się o 65,85 zł, w porównaniu do roku 2022.

W roku 2023 liczba osób objętych Programem zmniejszyła się o 64 osoby, w tym liczba osób objętych pomocą w formie posiłku również uległa zmniejszeniu o 21 osób.

Większość środków pieniężnych była przeznaczona na zasiłek celowy na zakup żywności i sporządzanie posiłków w domu z uwagi na niechęć dzieci do spożywania posiłków w stołówkach szkolnych. Gmina Miejska Wałcz złożyła wniosek o zmniejszenie wkładu własnego z 40% tj. kwoty 173 400 zł na 20% tj. kwotę 86 661 zł - wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.

Rozdział 85203 – ośrodek wsparcia – dzienny dom pomocy - koszt utrzymania prowadzonej działalności wyniósł – 759 766 zł, w tym wynagrodzenia osobowe pracowników – 473 515 zł.

Ośrodek wsparcia świadczył usługi dla 9 osób starszych i niepełnosprawnych, natomiast wydawał posiłki średnio dla 109 osób miesięcznie. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało 67 osób.

Koszt posiłków pokrywany jest z odpłatności za posiłki wnoszonej przez osoby z nich korzystające lub w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Dzienny Dom Pomocy jest ośrodkiem wsparcia funkcjonującym w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przeznaczonym dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a którym takiej pomocy nie może zapewnić rodzina. Osoby skierowane do Dziennego Domu Pomocy mają zapewniony codzienny dwudaniowy obiad. Z wyżywienia korzystają też osoby objęte usługami opiekuńczymi w domu, bezdomni oraz dorośli nie mający możliwości przygotowania posiłku w domu.

Dzienny Dom Pomocy zapewnia osobom korzystającym z jego usług, oprócz posiłku, także możliwość pozostawania pod opieką personelu domu, zajęcia świetlicowe i kulturalne mające na celu podnoszenie aktywności tych osób, rozszerzanie ich zainteresowań, aktywną integrację ze środowiskiem lokalnym.

Szczegółowe sprawozdanie stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Koszt utrzymania Dziennego Domu Pomocy zwiększył się o 157 963 zł, w porównaniu do roku 2022.

Rozdział 85219 – utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 2 820 456 zł, w tym: wynagrodzenia osobowe pracowników – 2 409 426 zł.

Ośrodek zatrudniał we wszystkich działach 41 osób, w tym 10 pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej „*Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.*”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu spełnia wymogi ustawowe wprowadzone obligatoryjnie od 1 stycznia 2015 roku poprzez zatrudnianie 1 pracownika socjalnego na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W ramach w/w rozdziału finansowano także wynagrodzenie kuratorów sprawujących opiekę nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi. W ubiegłym roku wydatki z tego tytułu wyniosły 7800 zł oraz wynagrodzenie dla opiekunów sprawujących opiekę nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi w kwocie 10 860 zł.

Koszt utrzymania MOPS zwiększył się o 331 131 zł, w porównaniu do roku 2022.

Rozdział 85220 – utrzymanie Ogrzewalni Miejskiej – 190 396 zł, w tym wynagrodzenia pracowników: 145 006 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu od dnia 01.01.2023 roku prowadzi Ogrzewalnię Miejską dla Osób potrzebujących schronienia przy ulicy Budowlanych 9 w Wałczu. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu koordynację zadania zlecił Spółdzielni Socjalnej „Ważka”.

Ogrzewalnia jest pomieszczeniem dla osób potrzebujących schronienia, zdolnych do samoobsługi, przebywających na terenie Gminy Miejskiej Wałcz, które z powodu braku stałego miejsca pobytu nie mają innej możliwości zabezpieczenia przed zimmem oraz niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Pobyt w ogrzewalni ma charakter doraźny. Prawo do pobytu mają osoby, które same się tam zgłoszą lub zostaną przywiezione przez Policję, Straż Miejską czy Ratownictwo Medyczne lub zostały wskazane przez inny podmiot - w szczególności przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu. Ogrzewalnia świadczy usługi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, 24h/dobę. Z Ogrzewalni Miejskiej znajdującej się na terenie miasta Wałcz jednorazowo może skorzystać 10 osób. W przypadku występowania niekorzystnych warunków atmosferycznych liczba osób w ogrzewalni może ulec zmianie.

Zakres pomocy świadczonej przez ogrzewalnię obejmuje:

- udzielenie schronienia przez czas pracy ogrzewalni,
- zapewnienie gorącego napoju,
- umożliwienie wymiany odzieży,
- zapewnienie stałego dostępu do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz możliwość przeprowadzenia podstawowych zabiegów higienicznych,
- uzyskanie wsparcia w zakresie dostępnych usług w ramach systemu pomocy społecznej.

W okresie od stycznia do kwietnia 2023 roku z usług Ogrzewalni Miejskiej skorzystało 21 osób w tym 1 kobieta i 20 mężczyzn, natomiast w okresie od października do grudnia 2023 roku skorzystało 35 osób z tego: 4 kobiety, 31 mężczyzn w tym 1 obcokrajowiec.

W w/w okresach rzeczywista liczba osób korzystających z usług ogrzewalni wyniosła 45 z tego 22 osoby to mieszkańcy miasta Wałcz a 23 osoby pochodziły spoza terenu miasta.

- **Koordynowano działania do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 Plus.**

A. Podprogram 2021 r Plus.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowany był przy udziale Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu w okresie **od lutego 2022 r. do sierpnia 2023 r.** (według zmiany wytycznych z dnia 11.08.2022 r. oraz zmiany wytycznych z dnia 21.10.2022 r.).

Rolą Ośrodka było rozpowszechnianie informacji o realizacji Podprogramu 2021 Plus, warunkach uzyskania skierowania i wskazywanie miejsca oraz terminu wydawania artykułów spożywczych osobom, które otrzymały skierowania od pracowników socjalnych Ośrodka (pod warunkiem uzyskania ich zgody) na podstawie kwalifikacji dochodowej do otrzymania pomocy żywnościowej oraz przekazywanie list osób zakwalifikowanych do pomocy POPŻ **Organizacjom Partnerskim Lokalnym (OPL)**, które dystrybuowały żywność.

W Wałczu OPL w Podprogramie 2021 Plus były :

1. **Stowarzyszenie IDEA w Wałczu**
2. **Caritas pw. św. Antoniego w Wałczu**
3. **Caritas pw. św. Mikołaja w Wałczu**

Odbiorcami pomocy żywnościowej w ramach POPŻ byli zarówno klienci MOPS Wałcz, jak i inni mieszkańcy Wałcza, kwalifikujący się do otrzymania pomocy tj. osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryterium określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał **220% kryterium dochodowego** uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. **1 707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej (776 zł x 220%) i 1 320,00 zł dla osoby w rodzinie (600 zł x 220%)**. **Od 15 maja 2023 r.** nastąpiła zmiana kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z Podprogramu 2021 Plus tj: **1 823,60zł dochód dla osoby samotnej (776 zł x 235%) i 1 410,00 zł dochód na osobę w rodzinie (600 zł x 235%)**. Miesięczny dochód netto nie może przekroczyć 235% odpowiedniego kryterium określonego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W ramach Podprogramu, w okresie od marca 2023 r. do sierpnia 2023 r. wydano 496 skierowań w tym 56 dla obywateli Ukrainy. Natomiast paczek żywnościowych wydano dla 1 067 osób.

B. Podprogram 2023 FEPŻ

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023 realizowany jest przy udziale Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu od listopada 2023 r. Dystrybucja artykułów spożywczych w ramach Podprogramu 2023 przewidziana była od grudnia 2023 r. do września 2024 r. (według zmian wytycznych od lutego 2024 r. dystrybucja przewidziana jest od marca 2024 r.)

Odbiorcami pomocy żywnościowej w ramach POPŻ są zarówno klienci MOPS Wałcz, jak i inni mieszkańcy Wałcza, kwalifikujący się do otrzymania pomocy tj. osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, których miesięczny dochód netto nie przekracza 235% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej tj: 1.823,60 zł dochód dla osoby samotnej (776 zł x 235%) i 1 410,00 zł dochód na osobę w rodzinie (600 zł x 235%). **Od 12 lutego 2024 r.** nastąpiła zmiana kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z Podprogramu 2023 tj: **2 056,40 zł dochód dla osoby samotnej (776 zł x 265%) i 1.590,00 zł dochód na osobę w rodzinie (600 zł x 265%)**. Miesięczny dochód netto nie może przekroczyć 265% odpowiedniego kryterium określonego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Rolą Ośrodka było rozpowszechnianie informacji o realizacji Podprogramu 2021 Plus, warunkach uzyskania skierowania i wskazanie miejsca oraz terminu wydawania artykułów spożywczych osobom, które otrzymały skierowania od pracowników socjalnych ośrodka (pod warunkiem uzyskania ich zgody) na podstawie kwalifikacji dochodowej do otrzymania pomocy żywnościowej oraz przekazywanie listy osób zakwalifikowanych do pomocy POPŻ **Organizacjom Partnerskim Lokalnym (OPL)**, które dystrybuowały żywność.

Na terenie Wałcza działają **3 OPL**, dystrybuujące żywność w ramach Podprogramu 2021 PLUS:

1. **Stowarzyszenie IDEA w Wałczu**
2. **Caritas pw. św. Antoniego w Wałczu**
3. **Caritas pw. św. Mikołaja w Wałczu**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w ramach realizacji w/w podprogramu pierwsze skierowania wydał w listopadzie 2023 r.

Na dzień 25 marca 2024 r. łącznie wystawiono 313 skierowań w tym 18 dla obywateli Ukrainy.

- Program Prac Społecznie Użytecznych jest skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Głównym celem programu jest aktywizacja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych korzystających jednocześnie z pomocy społecznej.

Skierowano 46 osób do wykonywania prac społecznie użytecznych (PSU) w ZGK Wałcz w okresie od 02.02.2023 roku do 03.11.2023 roku.

Rozdział 85295 – pozostała działalność – Miejski program wsparcia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi – wydano 4 310 zł.

„Miejski program wsparcia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi” uchwalony 13 maja 2020 r. Uchwałą Rady Miasta Wałcz, jest realizowany przez MOPS od 1 czerwca 2020 roku.

Głównym celem Programu jest wsparcie tych mieszkańców Wałcza w opłatach za gospodarowanie odpadami, dla których opłata ta stanowi nadmierne obciążenie ze względu na sytuację życiową lub dochodową. Pomoc przysługuje mieszkańcom, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w oparciu o *Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*, tj. 776 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 600 zł w przypadku osoby w rodzinie.

Wsparcie polega na przyznaniu pomocy finansowej w wysokości 10 zł miesięcznie na 1 uprawnioną osobę.

W roku 2023 pomoc przyznano 15 gospodarstw domowym, w tym: 8 osobom samotnie gospodarującym oraz 7 rodzinom (29 osób) na kwotę **4 310 zł.**

W porównaniu z rokiem 2022 nastąpił spadek liczby gospodarstw domowych korzystających z w/w wsparcia z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego.

Rozdział 85295 – Klub Seniora „Klub Senior+” – wydano 4 735 zł.

Ośrodek wsparcia pod nazwą „Klub SENIOR+” został utworzony na mocy Uchwały Nr VIII/XVI/154/19 Rady Miasta Wałcz z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie utworzenia na terenie Wałcza ośrodka wsparcia pod nazwą „Klub SENIOR+”. Ośrodek wsparcia „Klub SENIOR+” został utworzony w celu wykonywania zadań własnych Miasta Wałcz w zakresie zapewnienia wsparcia seniorom poprzez umożliwienie korzystania z oferty opiekuńczej, aktywizującej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz prozdrowotnej.

Od dnia 16 marca 2023 roku zgodnie z uchwałą NR VIII/LXVI/540/23 RADY MIASTA WAŁCZ z dnia 21 lutego 2023 r. Ośrodek Wsparcia pod nazwą „Klub SENIOR+” nie jest w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rozdział 85295 – Pomoc obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy) – pomoc społeczna – wydano 99 311 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - obywatel Ukrainy, który przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, można przyznawać świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc obywatelom Ukrainy ubiegającym się o świadczenia z pomocy społecznej przyznaje się na podstawie złożonego oświadczenia o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej.

W roku 2023 ośrodek wydał 136 przyznających decyzji:

- 62 decyzje na zasiłek celowy na zakup żywności,
- 73 decyzje na zasiłek okresowy,
- 1 decyzja na zasiłek celowy na zakup opału.

Rozdział 85395 – Pomoc obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy) – jednorazowe świadczenie pieniężne – wydano 10 404 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - obywatel Ukrainy, który przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny od dnia 24 lutego 2022 r.

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W 2023 roku zostało złożonych 26 wniosków dla 34 osób w tym 9 dzieci. Pozytywnie rozpatrzono 26 wniosków na kwotę 10 200 zł (koszty obsługi zadania wynosiły 2% tj. kwota 204 zł).

Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe - wydano 815 659 zł.

Wyplacono 2 917 dodatków, z tego użytkownikom mieszkań:

a) Tworzących zasób gminy	– 1 289 na kwotę	390 881 zł
b) Spółdzielczych	– 648 na kwotę	157 798 zł
c) Pozostałych	– 980 na kwotę	266 980 zł

Ośrodek w ubiegłym roku wypłacał dodatki mieszkaniowe 322 gospodarstwom domowym z terenu miasta. W porównaniu z rokiem 2022 zmniejszyła się o 13 rzeczywista liczba gospodarstw domowych, które skorzystały z tej formy pomocy, wypłacono o 55 dodatków mniej.

Wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych w roku 2023, w porównaniu z rokiem 2022, były wyższe o 82 794 zł. Wzrost wydatków nastąpił z uwagi na zmianę od miesiąca lipca

2021 r. ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Nowe przepisy zmieniły zasady ubiegania się o dodatek mieszkaniowy. Do ustawy wprowadzono szereg zmian, między innymi: definicję dochodu, nowy wskaźnik obliczenia progu dochodowego uprawniającego do pobierania dodatku zgodnie z art. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W ubiegłym roku przeprowadzono 28 wywiadów środowiskowych u wnioskodawców. Ośrodek na bieżąco weryfikuje wnioski osób, żądając ich udokumentowania przed wydaniem decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.

W roku 2023 nastąpił wzrost wydatków na realizację powyższego zadania z uwagi na:

- wyższe opłaty za centralne ogrzewanie,
- zmianę ceny jednostki kWh energii elektrycznej, która ma wpływ na wysokość ryczałtu na zakup opału jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą c.o, c.w i gaz przewodowy,
- określenie nowych stawek czynszu za lokale mieszkalne, pomieszczenia tymczasowe oraz najem socjalny.

Rozdział 85216 – zasiłki stałe – wydatkowano na to zadanie 798 216 zł.

Wyplacono 1286 zasiłków stałych 122 osobom, z czego 118 to osoby samotnie gospodarujące a 6 to osoby pozostające w rodzinie.

Liczba uprawnionych w porównaniu do roku 2022 zmniejszyła się o 1 osobę. Koszt wydatków na wypłatę zasiłków był wyższy o 44 988 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 620,70 zł i była o 90,63 zł wyższa w porównaniu z rokiem 2022. Wyplacono o 45 świadczeń więcej niż w poprzednim roku sprawozdawczym.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe odpowiednio: kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (obecnie – 776 zł) lub w przypadku osoby w rodzinie, od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (obecnie – 600 zł). Maksymalna wysokość zasiłku stałego w roku 2023 wynosiła 719 zł. Wymienione wyżej kwoty obowiązują od 1 stycznia 2022 roku. Głównym powodem korzystania z tej formy pomocy jest brak uprawnień osób przewlekle chorych do świadczeń emerytalno-rentowych, wynikający w większości przypadków z faktu długotrwałego bezrobocia. Świadczeniobiorcami są najczęściej samotnie gospodarujący mężczyźni, którzy zły stan zdrowia „zawdzięczają” często prowadzonemu w latach wcześniejszych szkodliwemu trybowi życia (uzależnienia, uchylanie się od pracy, konflikty z prawem, rozbitcie rodziny). Zasiłek stały przysługuje w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem odpowiednio: osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie. Nie mogła być niższa od kwoty 30 zł. Od 1 sierpnia 2009 roku wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy, jednakże nadal jest dotowana w 100% z budżetu Wojewody.

Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne - wydano 67 929 zł.

W roku 2023 opłacano składkę zdrowotną 113 osobom nieubezpieczonym, pobierającym zasiłek stały.

W porównaniu z rokiem 2022 zmniejszyła się, o 1 osobę, liczba osób uprawnionych

do tego świadczenia, a koszt opłacania składek zwiększył się o 2 993 zł. Ośrodek pomocy społecznej, wypłacający zasiłek stały, jest zobowiązany do opłacania składki zdrowotnej za osobę nieubezpieczoną w kwocie 9% od wysokości wypłacanego zasiłku stałego.

Zwiększenie wydatków wynika z tego, iż zwiększyła się liczba wypłaconych zasiłków stałych oraz ich średnia wysokość.

Rozdział 85205 – przeciwdziałanie przemocy domowej - wydano 25 156 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się obsługą administracyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Wydatki z tego tytułu były wyższe, w porównaniu do roku 2022, o 9 955 zł. Szczegółowa informacja z tego zadania stanowi załącznik do sprawozdania.

Rozdział 85502 – fundusz alimentacyjny – wydano 82 154 zł.

Od 1 sierpnia 2008 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Prowadzi także postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta rozszerza krąg osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ponieważ obejmuje wszystkie dzieci oraz młodzież do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej, a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Kryterium dochodowe do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosiło 900 zł na osobę w rodzinie. **Od 01.10.2023 r. nastąpiła zmiana kryterium dochodowego uprawniającego do w/w świadczenia na kwotę 1 209,00 zł na osobę w rodzinie.**

Oprócz wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego Ośrodek prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, mające na celu poprawić skuteczność ścigalności alimentów. W ubiegłym roku przeprowadzono m.in. następujące postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

Lp.	Postępowania wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba postępowań
1.	wnioski przeciwko dłużnikom o ściganie przestępstwa nie alimentacji złożone do Prokuratury na podstawie Art. 209§1kk	9
2.	wnioski o podejrzenie popełnienia przestępstwa na podstawie Art. 209§3kk	92
3.	wnioski do PUP w Wałczu o aktywizację zawodową dłużników	11
4.	przeprowadzenie wywiadów i zebranie oświadczeń majątkowych u dłużników alimentacyjnych	22
5.	wnioski do Starostwa Powiatowego w Wałczu o zatrzymanie prawa jazdy	6

6.	zobowiązanie do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy	6
7.	umorzenie postępowania wobec dłużników z związku ze spłaceniem zadłużenia	0
8.	wnioski o zwrot zatrzymanego prawa jazdy z związku ze spłaceniem przez dłużnika całości zadłużenia	0

Łączna liczba osób posiadających zadłużenie z tytułu wypłaconych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu świadczeń alimentacyjnych wyniosła na koniec 2023 roku 594 i zwiększyła się o 14 dłużników, w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego.

Rozdział 85504, rozdział 85508, rozdział 85510 – wspieranie rodziny - wydano 1 112 475 zł.

Realizacja tego zadania została szczegółowo przedstawiona w materiale sesyjnym w miesiącu marcu bieżącego roku.

Wydatki na realizację tego zadania były wyższe o 202 985 zł w porównaniu do 2022 r.

ZADANIA ZLECONE GMINIE

Rozdział 85513 – składki na ubezpieczenia zdrowotne - wydano 205 805 zł.

Oplacono składkę zdrowotną 91 osobom nieubezpieczonym korzystającym ze świadczeń rodzinnych, w tym w formie: świadczenia pielęgnacyjnego – 87 osobom, specjalnego zasiłku opiekuńczego – 0 osobom i zasiłku dla opiekuna – 4 osobom.

W porównaniu z rokiem 2022 zwiększyła się liczba osób uprawnionych do tej formy pomocy o 5 osób, a koszt opłacenia składek zwiększył się o kwotę 39 487 zł.

Wzrost wydatków spowodowany był zwiększeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego i liczby osób pobierających to świadczenie.

Rozdział 85219 – wynagrodzenie za sprawowanie opieki – wydano 11 023 zł.

Ośrodek ma obowiązek wypłacać wynagrodzenie opiekunom prawnym osób całkowicie ubezwłasnowolnionych na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego, który ustala zasadność i kwotę wynagrodzenia. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd, jednakże nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. W ubiegłym roku wypłacano wynagrodzenie 2 opiekunom w kwotach po 400 zł i 505 zł miesięcznie, na łączną kwotę 10 860 zł (24 świadczenia).

Na obsługę zadania wydano 163 zł (1,5% od wysokości wypłaconych świadczeń).

W porównaniu z rokiem 2022 wydatki na realizację zadania nie uległy zmianie.

Rozdział 85195 – ochrona zdrowia - pozostała działalność – wydatkowano 3 995 zł.

Od czerwca 2005 roku Ośrodek, realizuje zadania w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni w oparciu o Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Osoby nieubezpieczone, niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu na mocy szczegółowych przepisów cytowanej wyżej ustawy, mogą mieć ustalone prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni na mocy decyzji wydanej przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i spełnieniu kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Decyzje wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, świadczeniodawcy (placówki leczniczej), NFZ lub z urzędu.

W roku 2023 przeprowadzono 70 postępowań, wydano m.in 59 decyzji przyznających prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej, 2 decyzje umarzające postępowanie, 6 decyzji wygaszających oraz 3 wywiady zostały przekazane do innych ośrodków celem podjęcia decyzji.

Na obsługę zadania wydatkowano kwotę **3 995 zł** na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wypłacone 2 pracownikom zajmującym się przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych, kompletowaniem niezbędnych dokumentów oraz przygotowywaniem i wydawaniem decyzji administracyjnych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni.

W porównaniu z rokiem 2022 nastąpił spadek liczby wniosków o wydanie decyzji, w związku z czym koszty obsługi zadania były niższe o 1 509 zł.

Rozdział 85501 – świadczenia wychowawcze – wydano 4 000 zł.

Z dniem 1 kwietnia 2016 roku weszła w życie ustawa z 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Świadczenie wychowawcze przysługuje, niezależnie od dochodu w rodzinie, na każde dziecko od urodzenia do 18 roku życia w wysokości 500 zł miesięcznie (od dnia 01.01.2024 r. świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 800 zł miesięcznie).

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przyznaje się w formie pieniężnej. Jedynie w przypadku gdy osoba, której przyznano świadczenie, marnotrawi wypłacane jej świadczenie wychowawcze lub wydatkuje je niezgodnie z celem, organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

Od 01.01.2022 roku realizację w/w świadczenia przejął ZUS, Ośrodek realizował wypłatę do dnia 31.05.2022 roku. W 2023 roku Ośrodek wypłacił świadczenia na kwotę 4 000 zł w ramach koordynacji.

Rozdział 85502 świadczenia rodzinne -wydano 9 020 483 zł.

W roku 2023 świadczenia rodzinne wypłacono 949 rodzinom i osobom a świadczenia

z funduszu alimentacyjnego 146 rodzinom. Liczba rodzin pobierających świadczenia zmniejszyła się o 119, w porównaniu z rokiem 2022.

W ramach rozdziału 85502 w 2023 roku wypłacono:

Rodzaje świadczeń	Wypłacona kwota (zł)
zasilki rodzinne z dodatkami	1 059 506
zasilki pielęgnacyjne	1 275 796
świadczenia opiekuńcze	4 097 101
w tym:	
świadczenie pielęgnacyjne	4 055 561
specjalny zasiłek opiekuńczy	7 440
zasiłek dla opiekuna	34 100
składki na ubezpieczenie społeczne	911 215
jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	66 000
jednorazowe zapomogi z tytułu ustawy „Za życiem”	24 000
fundusz alimentacyjny	920 715
świadczenia rodzicielskie	406 278
RAZEM:	8 760 611
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych wyniosły:	259 872

W roku 2023 zmniejszyła się liczba rodzin pobierających zasilki rodzinne wraz z dodatkami, a kwota wypłaconych świadczeń była niższa o 256 291 zł niż w roku 2022.

Wzrosły wydatki związane z niepełnosprawnością – świadczeniami pielęgnacyjnymi. Zwiększyła się liczba uprawnionych do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego oraz wzrosła kwota świadczenia z 2 119 zł w roku 2022 do 2 458 zł w roku 2023. W związku z powyższym wydatki na wypłatę tych świadczeń także wzrosły o 674 322 zł.

W porównaniu z rokiem 2022, wydatki ogółem na realizację tego zadania w 2023 roku zwiększyły się o kwotę 253 961 zł.

Rozdział 85395 – dodatek węglowy - wydano 33 660 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym - dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

W zaproponowanym rozwiązaniu nie było kryterium dochodowego, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Dodatek węglowy dla gospodarstwa domowego wynosił 3000 złotych.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r.

W 2023 roku wypłaconych zostało 11 dodatków węglowych na kwotę 33 000 zł. Koszty obsługi zadania (2% od wypłaconych dodatków) wyniosły 660zł. W 1 przypadku toczy się postępowanie odwoławcze w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Szczecinie.

Rozdział 85395 – dodatek dla gospodarstw domowych - wydano 1 020 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw - dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – dał możliwość dofinansowania zakupu opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego.

Gospodarstwa domowe ogrzewające się węglem, w tym peletem węglowym zawierającym minimum 85% węgla, otrzymały dopłatę na podstawie wniosku o dodatek węglowy. Źródło ogrzewania musiało być zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Wnioski należało kierować do gmin, do 30 listopada 2022 r.

Wysokość dodatku dla gospodarstw domowych zależała od źródła ogrzewania i wynosiła:

- 3 000 zł – na pelet drzewny (lub inny rodzaj biomasy)
- 500 zł – na gaz skroplony LPG,
- 1 000 zł – na drewno kawałkowe,
- 2 000 zł – na olej opałowy.

W 2023 roku wypłacono 1 dodatek na drewno kawałkowe na kwotę 1 000 zł. Koszty obsługi zadania (2% od wypłaconych dodatków) wyniosły 20 zł.

Rozdział 85395 – dodatek elektryczny - wydano 91 130 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej – dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosił 1000 zł. W przypadku gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosił 1500 zł. Wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego należało złożyć w terminie od dnia 1 grudnia 2022 r. do dnia 1 lutego 2023 r. Wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego złożone po dniu 1 lutego 2023 r. pozostawiało się bez rozpoznania. Dodatek elektryczny należało wypłacić w terminie do dnia 31 marca 2023 r.

W 2023 roku wypłacono 40 dodatków elektrycznych w wysokości po 1 000 zł oraz 31 dodatków elektrycznych w wysokości po 1 500 zł co dało kwotę 86 500 zł. Koszty obsługi zadania (2% od wypłaconych dodatków) wyniosły 1 730 zł.

Rozdział 85395 – refundacja podatku VAT - wydano 16 933 zł.

Zgodnie z nowymi przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r., w związku z sytuacją na rynku gazu, od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym mogli uzyskać wsparcie w postaci refundacji podatku VAT.

Odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwach domowych, składają wniosek o refundację podatku VAT na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta, nie później niż do dnia 30 września 2024 r., lub w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych. Wniosek o refundację podatku VAT składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek.

Pomoc powyższa przysługuje w przypadku, gdy odbiorcą paliw gazowych w gospodarstwie domowym, wykorzystującym jako główne źródło ogrzewania urządzenia grzewcze zasilane paliwem gazowym wpisanym lub zgłoszonym do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Refundacja podatku VAT przysługuje osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2 100 zł, lub osobą w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1 500 zł na osobę. Refundacja przysługuje w kwocie odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury.

W 2023 roku wpłynęło 121 wniosków z tego zostały wydane 92 informacje przyznające refundację podatku VAT na kwotę 12 747 zł + 2% koszty obsługi zadania tj. kwota 255 zł co łącznie daje kwotę 13 002 zł. W 12 przypadkach zostało umorzone postępowanie, 4 wnioski zostały pozostawione bez rozpatrzenia oraz zostało wydanych 13 decyzji odmownych.

W ubiegłym roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał **3 544 decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej w tym 136 decyzji dla obywateli Ukrainy** w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (135 mniej niż w roku 2022). Do organu II instancji odwołała się 1 osoba nie zgadzając się z rozstrzygnięciem wydanym przez Ośrodek i złożyła odwołanie od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie, gdzie nadal trwa postępowanie. **W sprawach dodatków mieszkaniowych wydano 509 decyzji** (39 mniej niż w roku 2022). Odwołań od decyzji nie było.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu wydał 11 informacji o przyznaniu dodatku węglowego. W 1 przypadku toczy się postępowanie odwoławcze w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Szczecinie.

W sprawach dodatków dla gospodarstw domowych wydano 1 informację o przyznaniu świadczenia. Nie toczy się żadne postępowanie odwoławcze.

W sprawach ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 67 decyzji (o 19 mniej niż w roku 2022). Odwołań od decyzji nie było.

W sprawach świadczeń rodzinnych i FA wydano 1 182 decyzje (o 55 więcej niż w roku 2022) w tym: 999 decyzji przyznających świadczenia, 165 decyzje odmowne i uchylające oraz 18 decyzji

o nienależnie pobranych świadczeniach. Od decyzji 19 osób wniosło odwołania: 7 decyzji SKO uchyliło i przyznało świadczenie (18 spraw dot. przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, 1 sprawa dotyczy dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka), 2 decyzje uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia (2 sprawy dot. przyznania świadczenia pielęgnacyjnego), 9 decyzji zostało utrzymanych w mocy, natomiast w 1 przypadku nastąpiło uchybienie terminu.

W sprawach świadczeń wychowawczych wydano 15 decyzji uchylających świadczenia w związku z koordynacją (zmiana przepisów od 01.07.2019 roku). Od 01.01.2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie przyjmował wniosków na nowy okres zasiłkowy.

Do organu II instancji nie zostało wniesione żadne odwołanie.

Ilość wydawanych decyzji obrazuje w części ilość wykonywanej przez MOPS pracy w ciągu roku.

Poza przyznawaniem pomocy finansowej pracownicy MOPS wykonywali m.in. następujące czynności:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na wniosek innych ośrodków pomocy społecznej, PCPR-ów, sądu, policji, prokuratury oraz w innych uzasadnionych przypadkach za zgodą osoby;
- przeprowadzanie wywiadów i wydawanie opinii (postanowień) o zasadności udzielania pomocy finansowej kombatantom i osobom represjonowanym na ich wniosek lub wniosek Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- wydawanie zaświadczeń osobom korzystającym z pomocy Ośrodka, np. do celów stypendialnych;
- kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu;
- kierowanie osób do Dziennego Domu Pomocy w Wałczu;
- kierowanie osób do mieszkań wspomaganych;
- prowadzenie pracy socjalnej z klientami i na ich rzecz;
- zawieranie i monitorowanie kontraktów socjalnych;
- sporządzanie na wniosek PUP list osób bezrobotnych w celu kierowania ich do prac społecznie użytecznych;
- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy polegająca na wymianie informacji dotyczących podjęcia zatrudnienia i aktualnego statusu osób korzystających z pomocy Ośrodka, dostępnych ofert pracy, kursów, staży i szkoleń;
- stała współpraca z Komendą Powiatową Policji i Strażą Miejską w zakresie monitorowania pobytu osób bezdomnych, zwłaszcza w okresie zimowym, wspólne interwencje w sytuacjach kryzysowych oraz asysta policjanta przy przeprowadzaniu wywiadów w niebezpiecznych środowiskach;
- współpraca z Urzędem Miasta i Towarzystwem Budownictwa Społecznego w zakresie wymiany informacji i opiniowania wniosków o przydział lub zamianę lokalu, współdziałanie w pomocy klientom w regulowaniu bieżących opłat mieszkaniowych oraz zaległości w opłatach mieszkaniowych;
- współpraca z Monar - Markot w Pile w zakresie wymiany informacji o działaniach podejmowanych w celu aktywizacji osób bezdomnych do rozwiązywania swoich problemów i wychodzenia z bezdomności;
- współpraca z Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu w zakresie kierowania osób uzależnionych w celu podjęcia przymusowego leczenia

- odwykowego oraz sporządzania opinii w sprawach leczenia klientów Ośrodka korzystających z pomocy społecznej;
- prowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego, rodzinnego służącego rozwiązywaniu problemów klientów Ośrodka;
 - stała współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i innymi osobami i instytucjami w sprawach dotyczących osób korzystających z pomocy;
 - przedstawiciele Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Komisji i zespołów zadaniowych powoływanych przez Miasto lub Powiat, działających w sferze socjalnej;
 - obsługa administracyjno – techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej;
 - praca pracowników socjalnych w grupach diagnostyczno-pomocowych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z procedurą Niebieskiej Karty (przemoc);
 - podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych;
 - od 2008 roku, corocznie, Ośrodek koordynuje zadania związane z wytypowaniem i przygotowaniem dokumentacji dzieci z terenu Miasta zakwalifikowanych do skorzystania z bezpłatnego wypoczynku letniego, organizowanego przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty dla dzieci i młodzieży z terenu województwa zachodniopomorskiego, mających utrudniony dostęp do wypoczynku. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystało 7 dzieci z waleckich rodzin. Dzieci wypoczywały w Domu Wczasowym „Zielona Gospoda” w miejscowości Przesieka k/Karpacza (województwo dolnośląskie) w okresie od 04-13 lipca 2023r.;
 - prowadzenie postępowań, wydawanie informacji i decyzji oraz przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w zakresie przydzielonych nowych zadań tj. dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych, dodatek elektryczny, refundacji podatku VAT jak również wsparcie finansowe, rzeczowe i poradnictwo dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
 - asystenci rodziny prowadzili nadzór nad opiekunami tymczasowymi dla nieletnich obywateli Ukrainy.

Mimo ogłoszonego do końca czerwca 2023r. stanu zagrożenia epidemiologicznego (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego z dniem 1 lipca 2023r. odwołuje się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu starał się w pełni realizować powierzone zadania, realizowaliśmy wypłaty zasiłków w kasie osobom, które z różnych względów nie dały dyspozycji przelewu środków na konto bankowe, przyjmowaliśmy klientów, którzy nie chcieli lub nie mogli załatwić spraw telefonicznie bądź drogą elektroniczną. W sprawach wymagających interwencji np. w przypadku przemocy w rodzinie, niewłaściwej opieki nad dziećmi a także w sprawach osób starszych, pracownicy przeprowadzali wywiady w miejscu zamieszkania przy zachowaniu ostrożności.

Zestawienie zadań z wydatkami w roku 2022 i 2023

Zestawienie zadań z wydatkami	2022	2023
	Wydatki (zł)	Wydatki (zł)
Zadania własne Gminy w tym:	9 112 187	11 464 670
Dodatki mieszkaniowe	732 865	815 659
Świadczenia z pomocy społecznej ¹	4 301 329	5 288 267
Wspieranie rodziny, rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze	886 444	1 112 475
Utrzymanie MOPS, DDP	3 072 305	3 561 399
Utrzymanie Ogrzewalni Miejskiej	0	190 396
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15 201	25 156
Świadczenia rodzinne - działania wobec dłużników alimentacyjnych	70 491	82 154
Klub Seniora „Klub Senior+”	29 122	4 735
Miejski program wsparcia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami	4 430	4 310
Pomoc obywatelom Ukrainy (Fundusz Pomocy) w tym:	416 843	237 376
- pomoc społeczna,	139 716	99 311
- jednorazowe świadczenie pieniężne na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy (2% koszty obsługi)	179 622	10 404
- świadczenia rodzinne z kosztami obsługi	97 505	127 661
Dodatek węglowy z kosztami obsługi	3 693 360	33 660
Dodatek elektryczny z kosztami obsługi	0	91 130
Dodatek dla gospodarstw domowych z kosztami obsługi	712 980	1 020
Refundacja podatku VAT z kosztami obsługi	0	16 933
Zadania zlecone Gminie w tym:	24 267 201	9 245 306
Świadczenia rodzinne	8 766 522	9 020 483
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	166 318	205 805
Ochrona zdrowia	5 504	3 995
Dodatki energetyczne	2 200	0
Dodatek osłonowy z kosztami obsługi	1 393 408	0
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	11 023	11 023
Świadczenia wychowawcze	9 099 043	4 000
RAZEM	33 379 388	20 709 976

¹ Świadczenia z pomocy społecznej: domy pomocy społecznej, zasiłki stałe wraz ze składką zdrowotną, zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze, wynagrodzenie za sprawowanie kurateli nad osobą częściowo ubezwłasnowolnioną (własne), usługi opiekuńcze, program „Posiłek w Szkole i w domu”.

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2024 przedstawia się następująco na dzień 31.03.2024 r.:

ZADANIA ZLECONE	
Rozdział/Zadania	Kwota(zł)
rozdział 85195 – Ochrona zdrowia- pozostała działalność	5 000
rozdział 85219 – Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	5 514
rozdział 85295 – Dodatek osłonowy	303 243
rozdział 85295 – Pozostała działalność - środki na zakup systemu teleinformatycznego POMOST	8 624
rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne	9 062 000
rozdział 85502 – Świadczenia wychowawcze	64 158
rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne	182 000
Razem:	9 630 539
ZADANIA WŁASNE	
rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej	2 640 000
rozdział 85203 – Dzienny Dom Pomocy – utrzymanie	890 445
rozdział 85205 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	29 535
rozdział 85213 – Składki zdrowotne	111 203
rozdział 85214 – Zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze w tym: dotacja budżetu państwa	1 090 540 739 471
rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe	800 000
rozdział 85216 – Zasiłki stałe w tym: dotacja budżetu państwa	973 950 973 950
rozdział 85219 – MOPS w tym: dotacja budżetu państwa	3 325 320 385 589
rozdział 85220 – Ogrzewalnia miejska	247 100
rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	680 000
rozdział 85295 – Program wsparcia mieszkańców w gospodarowaniu odpadami	15 000
rozdział 85295 – Pomoc dla obywateli Ukrainy – Pomoc społeczna	36 000
rozdział 85230 – Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” w tym: dotacja budżetu państwa	433 400 260 000
rozdział 85504 – Wspieranie rodziny	268 360
rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne	150 770
rozdział 85508 – Rodziny zastępcze	338 160
rozdział 85510 – Placówki opiekuńczo-wychowawcze	754 230
rozdział 85395 – Jednorazowe świadczenie pieniężne na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy (2% koszty obsługi)	3 672
rozdział 85395 – Refundacja podatku VAT	7 982
rozdział 85595 – Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy	47 000
Razem	12 842 667
OGÓŁEM (zadania własne + zleczone):	22 473 206

UWAGI I WNIOSKI

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2023 przebiegała prawidłowo. Ośrodek w ramach swoich możliwości i w oparciu o obowiązujące przepisy prawne udzielił pomocy wszystkim osobom i rodzinom, które się o nią zwróciły. Ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały **532** rodziny z liczbą osób – **884**. Liczba rodzin objętych pomocą zmniejszyła się o 70, a liczba osób w rodzinach o 161, w stosunku do roku 2022.

Ogólna kwota wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy (bez kosztów utrzymania Ośrodka, Dziennego Domu Pomocy) wyniosła w ubiegłym roku **5 288 268 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa – **1 758 001 zł** (545 211 zł na wypłatę zasiłków okresowych, 798 216 zł na zasiłki stałe, 67 929 zł na opłacenie składek zdrowotnych i 346 645 zł na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”). W ubiegłym roku dotacja na wypłatę zasiłków stałych oraz opłacenie składek zdrowotnych pokrywała 100% wydatków na te zadania. Większość rodzin korzystała jednocześnie z zasiłków okresowych i z dożywiania bądź z zasiłków celowych na zakup żywności.

W minionym roku pomoc w formie zasiłków celowych, okresowych i w formie rzeczowej udzielona rodzinom i osobom jej wymagającym utrzymywała się na podobnym poziomie roku 2022. Rodziny i osoby korzystały w większym stopniu z zasiłków okresowych, a w mniejszym z zasiłków celowych, co przełożyło się na większe wydatki z budżetu Wojewody i zaoszczędzenie środków na wypłatę zasiłków celowych, zwłaszcza w zakresie wypłat zasiłków celowych na zakup żywności. Biorąc pod uwagę fakt korzystania większości tych osób z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i ich uprawnień do pobierania świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych czy też gminnej pomocy stypendialnej, można stwierdzić, że finansowe wsparcie Miasta było utrzymane na poziomie pozwalającym osobom i rodzinom zaspokoić minimum podstawowych potrzeb bytowych określonych ustawą o pomocy społecznej.

Aktualnie kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 776 zł i 600 zł dla osoby w rodzinie. Maksymalna wysokość zasiłku stałego w 2023 roku wynosiła 719 zł. Od dnia 01.01.2024 r. zasiłek stały ustala się w wysokości: w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie, natomiast w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Narastającym problemem jest utrzymująca się wysoka liczba osób wymagających opieki, co wiąże się z corocznymi wydatkami na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby oraz ze stałym wzrostem wydatków z tytułu opłat ponoszonych za pobyt osób w domach pomocy społecznej. W roku ubiegłym konieczne było skierowanie do domów pomocy społecznej 22 kolejne osoby, gdyż nie można było im zapewnić wystarczającej opieki w miejscu zamieszkania.

W pierwszym kwartale tego roku skierowaliśmy do domów pomocy społecznej 6 osób, co znacząco zwiększy wydatki w bieżącym roku jeżeli liczba kierowanych osób będzie utrzymywała się na poziomie podobnym do I kwartału. Problemem jest zwłaszcza umieszczanie w domach pomocy społecznej osób psychicznie chorych lub niepełnosprawnych intelektualnie, gdyż pomijając nawet trudne kwestie finansowe (wyższy koszt utrzymania mieszkańca), w Polsce brakuje wolnych miejsc w placówkach przeznaczonych dla takich osób. W przypadkach braku wolnych miejsc najbliższej miejsca zamieszkania rodziny poszukujemy wolnych miejsc na terenie całej Polski, ponieważ na terenie naszej Gminy nie posiadamy tego typu placówki.

Koszty ponoszone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z tytułu odpłatności za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wzrastają z roku na rok ze względu na coroczny wzrost kosztu utrzymania w poszczególnych domach pomocy społecznej, liczbę osób w nich przebywających, znaczne obniżenie wieku osób kierowanych do domów pomocy społecznej.

W ubiegłym roku nastąpił wzrost wydatków na pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej ze względu na znacznie rosnące rok do roku koszty utrzymania mieszkańców w domach oraz znaczny wzrost liczby osób kierowanych i umieszczanych w w/w placówkach.

Dla porównania przedstawiam poniżej koszty ponoszone z tego tytułu w poszczególnych latach:

Rok	Koszt (zł)
2006	17 271
2007	42 553
2008	68 556
2009	121 468
2010	242 589
2011	294 160
2012	364 901
2013	403 463
2014	454 494
2015	647 895
2016	724 219
2017	846 484
2018	1 019 043
2019	1 194 244
2020	1 211 508
2021	1 420 107
2022	1 751 670
2023	2 476 071

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej kształtuje się w granicach 4 718 zł – 9 439 zł. W roku 2024 wzrost kosztów utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej jest duży, w niektórych domach nawet o około 1 200 zł miesięcznie; średnio o około 900 zł.

W bieżącym roku Ośrodek ma zabezpieczone w rozdziale 85202 § 4330 - domy pomocy społecznej kwotę 2 640 000 zł czyli 220 000 zł miesięcznie na realizację tego zadania. Biorąc pod uwagę wykonanie za I kwartał 2024 roku oraz prognozę wydatków do końca roku, na opłaty gminy za pobyt w domach pomocy społecznej osób już umieszczonych oraz prognozowanych do umieszczenia w najbliższym czasie, można założyć, że zaplanowana kwota będzie niewystarczająca.

Wydatki za I kwartał 2024 roku w w/w rozdziale to kwota 755 735 zł czyli 251 912 zł miesięcznie i nie mieści się w planie finansowym, który miesięcznie wynosi 220 000 zł, natomiast prognozowane wydatki w miesiącu kwietniu – 294 428 zł. Na dzień dzisiejszy, biorąc pod uwagę stan na kwiecień (56 osób, za które ponosimy opłaty w wysokości ustalonej decyzją) **brakuje już kwoty 661 852 zł na rok 2024. Należy jednakże wziąć pod uwagę kolejne osoby kierowane do domów pomocy społecznej w następnych miesiącach. Umieszczenie np. 8 kolejnych osób może zwiększyć brak w budżecie o kolejne ok. 237 840 zł (8 osób x 5 miesięcy x 5 946 zł – średni miesięczny koszt dopłaty gminy do 1 mieszkańca).** Trudno precyzyjnie określić kwotę

brakujących środków ze względu na niemożność przewidzenia: ile osób będzie jeszcze umieszczonych w dps-ach w kolejnych miesiącach, z jakim dochodem, ile osób opuści placówkę czy przez jaki okres czasu będzie w niej przebywało. W zależności od tych wszystkich czynników szacujemy, że w planie finansowym na rok 2024 może zabraknąć na realizację tego zadania ok. 900 000 zł Należałoby zwiększyć plan finansowy w rozdziale 85202 § 4330 z kwoty 2 640 000 zł na kwotę 3 566 400 zł.

W bieżącym roku Ośrodek ma zabezpieczone w rozdziale 85228 § 3110 – usługi opiekuńcze kwotę 680 000 zł czyli 56 667 zł miesięcznie na realizację tego zadania. Wydatki za I kwartał 2024 roku w w/w rozdziale to kwota 192 572 zł czyli 64 191 zł miesięcznie i nie mieści się w planie finansowym, który miesięcznie wynosi 56 667 zł. Trudno precyzyjnie określić kwotę brakujących środków ze względu na niemożność przewidzenia: ile osób jeszcze skorzysta z tej formy wsparcia w kolejnych miesiącach, z jakim dochodem, przez jaki okres czasu oraz ilości godzin. **W zależności od tych wszystkich czynników szacujemy, że w planie finansowym na rok 2024 może zabraknąć na realizację tego zadania ok. 100 000 zł. Należałoby zwiększyć plan finansowy w rozdziale 85228 § 3110 z kwoty 680 000 zł na kwotę 780 000 zł. Wydatki mogą ulec znacznemu zwiększeniu w związku ze wzrostem liczby osób obłożnie chorych wymagających wzmoczonej opieki i pielęgnacji.**

Realizowanie usług opiekuńczych jest zadaniem obowiązkowym gminy, nie można nikomu odmówić tej formy pomocy.

W ubiegłym roku zwiększyły się wydatki z tytułu opłat wnoszonych za pobyt osób bezdomnych w schroniskach i noclegowniach o 26 097 zł, w porównaniu do roku 2022. Zwiększenie wydatków wynika z większych kosztów ponoszonych za pobyt osób bezdomnych w schroniskach. Odpłatność za pobyt w poszczególnych latach wynosiła: w 2022 r. 49 zł za osobodzień, w 2023 r. 59 zł za osobodzień natomiast w 2024 r. wynosiła 79 zł za osobodzień.

Po analizie wydatków na wypłatę zasiłków celowych i świadczeń rzeczowych w I kwartale tego roku należy stwierdzić, że będą one niewystarczające. Wzrost kosztów utrzymania rodzin tj. wzrost kosztów zakupu żywności, leków, opału oraz wzrost opłat za media może spowodować zwiększenie ilości osób potrzebujących wsparcia finansowego. Z uwagi na rosnącą inflację przyznawane wsparcie finansowe powinno być wyższe, adekwatne do obecnych kosztów utrzymania rodzin. W I kwartale 2024 roku faktyczne wykonanie na wypłatę zasiłków celowych przeznaczonych na zakup żywności, leków, opału wyniosło 26 315 zł. W przypadku utrzymania takiego wykonania w poszczególnych kwartałach na chwilę obecną jest to kwota niewystarczająca. Nadmienić należy, iż w okresie jesienno-zimowym największy wydatek stanowi wypłata zasiłków celowych na zakup opału, corocznie jest to kwota ok. 110 000 zł. Należy wówczas założyć, że zabezpieczona kwota w planie finansowym na zasiłki celowe będzie niewystarczająca. Również i w tym przypadku trudno precyzyjnie określić kwotę brakujących środków ze względu na niemożność przewidzenia ilości osób potrzebujących wsparcia, wzrostu cen za opał oraz ewentualnej dopłaty ze środków budżetu państwa.

Dotacja z budżetu w kwocie 260 000 zł przyznana w 2024 roku w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 - 2028” jest wystarczająca na opłacenie dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz udzielenie pomocy w formie zasiłków celowych i bonów żywnościowych, co znacząco uzupełnia środki na zasiłki celowe w ramach zadań własnych gminy. Otrzymanie dotacji we wnioskowanej kwocie uzależnione jest od wkładu własnego gminy, który powinien stanowić 40% kosztu Programu. Kwota zabezpieczona w budżecie MOPS to 173 400 zł.

Począwszy od miesiąca kwietnia 2019 roku Ośrodek ma obowiązek składania comiesięcznego zapotrzebowania na środki z budżetu Wojewody. Na bieżąco wnioskujemy o środki na wszystkie zadania zlecone i dotacje do realizacji zadań własnych. W okresie od stycznia do kwietnia otrzymaliśmy je zgodnie ze złożonymi wnioskami.

Podsumowując potrzeby w zakresie zadań własnych pomocy społecznej Gminy Miejskiej Wałcz na rok 2024 można uznać, że są zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu na realizację wszystkich zadań poza opłatami za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, usługami opiekuńczymi oraz wypłatę zasiłków celowych co zostało już przeanalizowane powyżej.

Realizacja kolejnego zadania zleconego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, a mianowicie wypłata dodatków mieszkaniowych, w roku 2023 przebiegała prawidłowo. Pierwotnie w planie finansowym otrzymaliśmy na realizację powyższego zadania 800 000 zł, jednakże w ciągu roku plan musiał być zwiększony, gdyż ostateczne wykonanie zamknęło się w kwocie 815 659 zł i było wyższe niż w roku 2022 o 82 794 zł.

W bieżącym roku na wypłaty dodatków mieszkaniowych w planie finansowym Ośrodka, w rozdziale 85215 § 3110 przyznano 800 000 zł czyli 66 667 zł miesięcznie na realizację tego zadania. Wykonanie wydatków za I kwartał 2023 roku wynosiło 204 825 zł czyli 68 275 zł miesięcznie i nie mieści się w planie finansowym, który miesięcznie wynosi 66 667 zł.

Od 1 lipca 2021 roku, w związku ze zmianą ustawy o dodatkach mieszkaniowych, wzrosła wysokość wypłacanych dodatków z uwagi na znaczące zmiany w wyliczaniu dochodu. Dochód członków gospodarstwa domowego będzie ustalany w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych, która znacznie rozszerza katalog niezaliczanych do dochodu świadczeń.

W związku z powyższym szacuje się, że w bieżącym roku może zabraknąć środków na wypłatę dodatków mieszkaniowych w kwocie ok. 20 000 zł. Należałoby zwiększyć plan finansowy w rozdziale 85215 § 3110 z kwoty 800 000 zł na kwotę 820 000 zł. Z uwagi na brak możliwości dokładniejszego prognozowania w tym zakresie i zbyt wielu zmieniających się czynników mających wpływ na wysokość i ilość wypłacanych dodatków, kwota brakujących środków na realizację tego zadania może ulec zmianie.

Kolejnymi zadaniami, na których realizację mamy zabezpieczone środki w rozdziale 85504 – wspieranie rodziny, współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w rozdziale 85508 – rodziny zastępcze oraz w rozdziale 85510 – placówki opiekuńczo-wychowawcze. Kwota zgodna z planem finansowym na rok 2024 wynosi 1 360 750 zł i po odliczeniu wydatków związanych z ponoszeniem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej i realizację zadań tj. zatrudnianie 2 asystentów rodziny, psychologa, koordynatora pozostanie kwota 6 608 zł. Trudno oszacować czy pozostała kwota 6 608 zł będzie wystarczająca na ponoszenie odpłatności za nowo umieszczone dzieci w pieczy zastępczej w bieżącym roku z uwagi na wiele zmiennych czynników składających się na realizację tego zadania. **Nadmienić należy, iż w przypadku utrzymującego się wzrostu postanowień Sądu o objęciu wsparciem asystenta rodziny i realizacji planu pracy z rodziną oraz wzrostem zabezpieczenia rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty konieczność będzie zatrudnienia trzeciego asystenta rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.**

Realizacja tego zadania została szczegółowo przedstawiona w materiale sesyjnym w miesiącu marcu bieżącego roku.

Realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przebiegała

w ubiegłym roku planowo, podobnie jak realizacja wypłaty świadczeń wychowawczych.

W bieżącym roku w planie finansowym mamy zabezpieczone w rozdziale 85203 § 4010 § 4120 – wynagrodzenia Ośrodka wsparcia DDP kwotę 462 745 zł i 4 000 zł, kwota ta z uwagi na wypłatę dwóch odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych będzie niewystarczająca na ten rok. Wzrost wydatków spowodowany jest wypłatą w/w zobowiązań jak również koniecznością dokonania podwyżek i zróżnicowania poziomu wynagrodzeń pomiędzy poszczególnymi stanowiskami, a związane jest to ze zmianą wysokości minimalnego wynagrodzenia od dnia 01.01.2024 r. na kwotę 4 242 zł (oznacza wzrost o 752 zł w stosunku do kwoty obowiązującej od 1 stycznia 2023 r. – 3490 zł, czyli o 21,5 proc) i od 01.07.2024 r. na kwotę 4 300 zł. W związku z powyższym **należałoby zwiększyć plan finansowy w rozdziale 85203 § 4010 z kwoty 462 745 zł na kwotę 502 708 zł., natomiast w rozdziale 85203 § 4120 z kwoty 4 000 zł na kwotę 6 918 zł.**

Na 2024 rok w planie finansowym mamy zabezpieczone w rozdziale 85219 § 4010 § 4110 – wynagrodzenia Ośrodka Pomocy Społecznej kwotę 2 261 464 zł i 410 000 zł, kwota ta z uwagi na planowaną wypłatę pięciu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych będzie niewystarczająca na ten rok. Wzrost wydatków spowodowany jest wypłatą w/w zobowiązań jak również koniecznością dokonania podwyżek i zróżnicowania poziomu wynagrodzeń pomiędzy poszczególnymi stanowiskami, a związane jest to ze zmianą wysokości minimalnego wynagrodzenia od dnia 01.01.2024 r. na kwotę 4 242 zł (oznacza wzrost o 752 zł w stosunku do kwoty obowiązującej od 1 stycznia 2023 r. – 3490 zł, czyli o 21,5 proc) i od 01.07.2024 r. na kwotę 4 300 zł. W związku z powyższym **należałoby zwiększyć plan finansowy w rozdziale 85219 § 4010 z kwoty 2 261 464 zł na kwotę 2 654 767 zł., natomiast w rozdziale 85219 § 4110 z kwoty 410 000 zł na kwotę 422 711 zł.**

W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu kontynuuje powierzone nowe zadania w roku 2023 tj. prowadzenie ogrzewalni miejskiej, prowadzenie postępowań i wypłata dodatku węglowego oraz dodatku dla gospodarstw domowych zgodnie z ustawą o dodatku węglowym i ustawą o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, postępowania i wypłata świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz refundację podatku VAT za paliwo gazowe dla gospodarstw domowych zgodnie z ustawą o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w roku 2023 w związku z sytuacją na rynku gazu. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu od stycznia 2024 roku prowadzi postępowania i wypłatę dodatku osłonowego. Ponadto od kwietnia 2024 roku Ośrodek realizuje Program „Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024” , który realizowany jest w formie pobytu dziennego dla 14 osób i w formie pobytu całonocnego dla 8 osób.

W załączeniu:

1. Sprawozdanie z działalności Dziennego Domu Pomocy w Wałczu za rok 2023.
2. Informacja na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej Gminy Miejskiej Wałcz za rok 2023.

Wałcz, dnia 26.04.2024 r.